View the original article

پاراگراف اول

پاراگراف اول؛ از پهلوی تا «شکوفایی» در محک آزمون

محمد ضرغامی

۰۷/آبان/۱۴۰۵

شاهزاده رضا پهلوی همراه با همسرش در تظاهرات علیه حکومت ایران در مونیخ

جدایی پروژهٔ «شکوفایی ایران» از اتحادیهٔ ملی برای دموکراسی در ایران، پرسش‌هایی درباره تأثیر این تصمیم بر همکاری میان نیروهای پادشاهی‌خواه، روند نهادسازی و تلاش‌ها برای تدوین برنامه‌ای مشترک برای آیندهٔ سیاسی ایران مطرح کرده است.

آیا این جدایی مانعی بر سر راه همگرایی نیروهای اپوزیسیون است یا فرصتی برای گسترش فعالیت‌های مستقل؟

در برنامهٔ رادیویی «پاراگراف اول»، عبدالرضا احمدی، بنیان‌گذار و مدیرعامل انجمن ترویج جامعه باز و عضو شورای مرکزی حزب ایران نوین از آلمان، و مجید زمانی، بنیان‌گذار گروه «رفاه برای ایران» و از اعضای مؤسس کنگره آزادی ایران از بریتانیا دلایل و پیامدهای این جدایی و چالش‌های همکاری میان جریان‌های مخالف جمهوری اسلامی را بررسی کرده‌اند.

بازکردن در پنجره جدید ↗

لینک مستقیم ⬇

جدایی تشکیلاتی؛ شکست یا گسترش فعالیت؟

عبدالرضا احمدی در ارزیابی جدایی پروژهٔ «شکوفایی ایران» از ساختار اتحادیهٔ ملی برای دموکراسی در ایران، این تغییر را لزوماً نشانهٔ اختلاف یا شکست نمی‌داند.

او می‌گوید هدف اعلام‌شده از این تغییر، گسترش دامنهٔ فعالیت‌هاست و توضیح می‌دهد: «از این حیث، من این اتفاق را نه یک مشکل، بلکه حرکتی رو به جلو می‌بینم».

آقای احمدی معتقد است جدایی افراد و تغییر ساختار تشکل‌ها به‌خودی‌خود به معنای شکست نیست و برای ارزیابی جنبش باید برآیند کلی فعالیت‌ها را در نظر گرفت.

به گفته او، تا زمانی که افراد همچنان به براندازی جمهوری اسلامی باور دارند و جذب ساختار حاکم نشده‌اند، نمی‌توان جدایی تشکیلاتی را نشانه ضعف بنیادین جنبش دانست.

مجید زمانی نیز جدایی پروژهٔ «شکوفایی ایران» را لزوماً نشانه اختلاف نمی‌داند، اما تأکید می‌کند که باید نتیجهٔ فعالیت این مجموعه‌ها را بررسی کرد. از نظر او، پرسش اصلی این نیست که چرا گروه‌ها از یکدیگر جدا می‌شوند، بلکه این است که تا چه اندازه توانسته‌اند ایده‌ها و راهبردهایی برای آینده ایران ارائه کنند.

نهادسازی؛ دستاوردها و محدودیت‌ها

مجید زمانی با تأکید بر نقش منابع انسانی و مالی در شکل‌گیری نهادها معتقد است فعالیت داوطلبانه برای ادارهٔ مجموعه‌های گسترده کافی نیست و منابع مالی از عوامل مهم تداوم فعالیت سازمان‌هاست.

به باور آقای زمانی، اپوزیسیون در حوزه گفتمان‌سازی تأثیرگذار بوده است و برخی رسانه‌ها توانسته‌اند بر فضای عمومی تأثیر بگذارند. بااین‌حال، او میان تغییر گفتمان و تولید سیاست‌های عمومی تفاوت می‌گذارد و می‌گوید اپوزیسیون هنوز نتوانسته نهادهایی ایجاد کند که ایده‌ها و برنامه‌های مؤثری برای حل مسائل ایران ارائه دهند.

او انتشار دفترچهٔ گذار پروژهٔ «شکوفایی ایران» را از نظر شفاف‌سازی دستاورد می‌داند، اما به محتوای آن انتقاد دارد.

به گفته مجید زمانی، پیش از انتشار دفترچه، سامانهٔ پادشاهی از نظر محتوایی جلوتر بود و ظرفیت بیشتری برای متحد کردن نیروها داشت؛ وضعیتی که پس از انتشار دفترچه تغییر کرد.

گفتمان جایگزین و امکان ائتلاف

عبدالرضا احمدی بر دستاوردهای کلی اپوزیسیون، به‌ویژه در به چالش کشیدن روایت جمهوری اسلامی، تأکید دارد.

او معتقد است بخشی از ایرانیان خارج از کشور توانسته‌اند تصویری متفاوت از ایران ارائه دهند و گفتمان‌های مرتبط با ایران، آزادی و ایران‌گرایی را گسترش دهند.

مجید زمانی نیز نقش ایرانیان خارج از کشور در زنده نگه داشتن گفتمان جایگزین را مهم می‌داند.

او ایران‌گرایی را در معنای ایران آزاد و حق انتخاب مردم مثبت ارزیابی می‌کند و امکان شکل‌گیری ائتلافی بر پایه اشتراکات را می‌پذیرد؛ ائتلافی که الزاماً به توافق بر سر همه مسائل نیاز ندارد.

بااین‌حال، آقای زمانی معتقد است که اختلاف‌های سیاسی میان گروه‌ها واقعی و عمیق‌اند و نباید آن‌ها را صرفاً ظاهری دانست.

از نظر او، گردهم آمدن نیروها به‌تنهایی برای حل این اختلاف‌ها کافی نیست و رسیدن به راه‌حل مشترک به فرایندهای جدی نیاز دارد.

دفترچهٔ گذار و چشم‌انداز آینده

عبدالرضا احمدی دفترچهٔ گذار را اقدامی اولیه برای توضیح دیدگاه‌های سیاسی و برنامه‌های نیروهای مخالف جمهوری اسلامی می‌داند، نه سندی قطعی و تغییرناپذیر.

او تأکید می‌کند که پس از پایان جمهوری اسلامی باید متخصصان داخل ایران در بازنگری و تکمیل چنین برنامه‌هایی مشارکت کنند و گروه‌های دیگر نیز بتوانند چشم‌اندازهای خود را ارائه دهند.

مجید زمانی نیز انتشار دفترچه را از نظر شفاف‌سازی مثبت می‌داند، اما معتقد است اپوزیسیون هنوز نتوانسته تصویری از آینده ایران ارائه کند که طیف گسترده‌ای از مردم و گروه‌های سیاسی بتوانند خود را در آن سهیم بدانند. از نظر او، توافق بر سر پایان جمهوری اسلامی به‌تنهایی کافی نیست؛ سازوکار گذار و تصویری که از آینده کشور ارائه می‌شود نیز اهمیت اساسی دارد.

همگرایی؛ ضرورت و دشواری

عبدالرضا احمدی معتقد است آنچه او «جنبش ملی ایران» می‌نامد به مرحله‌ای از بلوغ سیاسی نزدیک شده که در آن، جریان‌های مختلف به‌تدریج پذیرش یکدیگر و گفت‌وگو را می‌آموزند.

آقای احمدی می‌گوید: «به نظرم می‌توان بر پایه این روند، ایرانی همگرا را تصور کرد که در عین همگرایی، تکثر دیدگاه‌ها و تفاوت‌ها را نیز به رسمیت می‌شناسد».

مجید زمانی در مقابل، تصریح می‌کند که به اندازه عبدالرضا احمدی خوش‌بین نیست و چالش‌های پیش رو را بسیار زیاد می‌داند.

با این حال، همگرایی را ضروری می‌داند و بر حمایت از تلاش‌های موجود تأکید می‌کند. او نزدیک کردن جریان‌های مختلف، از جمله سامانهٔ پادشاهی و پروژهٔ «شکوفایی ایران» با کنگره آزادی ایران، را گامی مهم اما دشوار می‌داند.

این مطلب بخشی از:

سیاسی | بایگانی | فراتر از خبر | پاراگراف اول

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.